

53107302 : สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

คำสำคัญ : งานบูรณปฏิสังขรณ์เจดีย์ / ครุบาศรีวิชัย / จังหวัดเชียงใหม่

คดีดา นาคเสนห์ : งานบูรณปฏิสังขรณ์เจดีย์โดยครุบาศรีวิชัยในจังหวัดเชียงใหม่.

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ศ.ดร.ศักดิ์ชัย สายสิงห์. 62 หน้า.

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายศึกษางานบูรณปฏิสังขรณ์เจดีย์โดยครุบาศรีวิชัย ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยการศึกษาครั้งนี้จะทำการวิเคราะห์เจดีย์ที่ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ โดยครุบาศรีวิชัย จากกลุ่มตัวอย่างเจดีย์ ประมาณ 11 องค์ ที่กระจายตัวอยู่ตามอำเภอต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ ครุบาศรีวิชัยได้เป็นผู้นำในการบูรณปฏิสังขรณ์ โดยได้รับการสนับสนุน ทั้งร่างกายและกำลังทรัพย์จากชาวล้านนา ที่มีความเลื่อมใสและศรัทธาครุบาศรีวิชัย เนื่องจาก ครุบาศรีวิชัยเป็นผู้เคร่งครัดในการรักษาศิลปะและละเว้นจากการฉันทน์เนื้อสัตว์ ดังนั้นครุบาศรีวิชัย จึงได้กลายเป็นผู้นำในขบวนการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถานที่มีความสำคัญทั่วดินแดนล้านนา

นอกจากนี้ยังทำการเปรียบเทียบเจดีย์ที่ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์โดยครุบาศรีวิชัย ในจังหวัดเชียงใหม่กับต้นแบบเจดีย์ทรงระฆังแบบล้านนา (พระธาตุหริภุญชัย) ซึ่งถือว่าเป็นเจดีย์ ต้นแบบทรงระฆังแบบล้านนาที่มีความสวยงามและลงตัวมากที่สุด ว่ามีความเหมือนหรือความ แตกต่างกันอย่างไร

การศึกษานี้ผู้ศึกษาเห็นว่าเจดีย์ที่ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์โดยครุบาศรีวิชัย จะมี รูปแบบเฉพาะที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของครุบาศรีวิชัยได้อย่างชัดเจน คือ ส่วนฐานที่มีการยึดท้องไม้ ให้สูงขึ้น จึงทำให้ส่วนฐานของเจดีย์สูงเพียวมากยิ่งขึ้น และในส่วนของชุกฐานบัวรองรับองค์ ระฆังที่มีการประดับด้วยลูกแก้วอกไก่ จำนวน 1 หรือ 2 เส้น ซึ่งรูปแบบไม่เป็นไปตามต้นแบบเจดีย์ ทรงระฆังแบบล้านนา ประกอบกับองค์ระฆังเจดีย์ที่มีขนาดเล็ก จึงแสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ ในงานบูรณปฏิสังขรณ์โดยครุบาศรีวิชัยอย่างชัดเจน และถึงแม้ว่าเจดีย์ที่ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ โดยครุบาศรีวิชัยนั้น จะมีรูปแบบไม่ตรงตามต้นแบบเจดีย์ทรงระฆังแบบล้านนา ดังปรากฏที่วัด พระธาตุหริภุญชัย แต่ลักษณะดังกล่าวก็ได้กลายเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญในงานบูรณปฏิสังขรณ์เจดีย์ ของครุบาศรีวิชัย

ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2555

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

53107302 : MAJOR : ART HISTORY

KEY WORD : STUPA RENOVATION / KRUBA SRIWICHAI / CHIANGMAI PROVINCE

KHANITA NAKSANAE : THE STUPA CONSTRUCTED BY KRU BA SRIWICHAI OVER THE OLD STUPA IN CHIANGMAI PROVINCE. INDEPENDENT STUDY
ADVISOR : PROF. SAKCHAI SAISINGH . 62. pp.

This independent study is aim to study the form of bell shape stupa which it reconstructed and renovated by Kru ba sriwichai. The requirement of an analyzing is : What's the stupa form look like?, study from the exempling of 11 stupas which it's scattered in several districts around Chiangmai province. Kru ba sriwichai who had his disciples. Paid strongly respected and donated such an asset to him for this renovation.

Beside the study is focusing into the comparison between the restored stupas in Chiangmai province by Kru ba sriwichai and the phototyped stupa namely : Wat phrathat haripunchai stupa in Lumpoon province that How is difference or similar ?

The resulting of the study said that , the restored stupas figure was displayed the distinctive design of Kru ba sriwichai by the expansion on the basement position with its 5-6 level before the figure of Haripunchai style , placed it on top. That make the stupas slender.

Below the bell part, supported with 3 sets of lotus pedestal, which it decorated with one or two torus in each pedestal. It was differ from the phototype stupa in Lanna style. This form of stupas were become the uniquely design of Kru ba sriwichai around 25TH B.C.

Department of Art History

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature

Academic Year 2012

Independent Study Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยความร่วมมือ ช่วยเหลือ และสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ คือ

คณาจารย์ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ด้านประวัติศาสตร์ศิลปะ ทำให้ผู้ศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ทางด้านนี้เพิ่มขึ้น จึงขอกราบขอบพระคุณ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย สายสิงห์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างสม่ำเสมอด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณ พี่ๆ คณะโบราณคดี สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ ภาคพิเศษ รุ่นปีการศึกษา 53 ทุกคนที่คอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจและร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมาโดยตลอด ความทรงจำนี้จะตราตรึงในหัวใจตลอดไป

ขอขอบคุณ นายอนันต์ เสนาะโสตร์ ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาในทุกๆด้าน ถ้าไม่มีพี่แห่งนี้ หนูคงไม่มีวันนี้ ขอขอบคุณมากค่ะ

ขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ คนในครอบครัวทุกคน ตลอดจนเพื่อนๆ ที่ให้การสนับสนุน ให้กำลังใจ และคอยช่วยเหลือในทุกๆด้านเสมอมา